

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več kot trikrat 9 v

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Ustanovni shod „Kmečke zveze“ za sodni okraj Krško v Leskovcu.

Nedelja, 6. junija je bil velepomembni dan za vinorodno dolensko stran. Kmetje celega obsežnega krškega okraja so se zbrali po popoldanski službi božji pod prostornim dekanovim kozolcem, da si osnujejo svojo »Kmečko zvezo« ter tako položijo temelj nadaljnji združni kmetijski organizaciji. Prihiti so v obilnem številu zastopniki iz daljnih krajev. Tako smo opazili na shodu župana Weisa iz Bučke, župana Šiško iz Rake, župana Makarja iz Studenca in posestnike iz Cerkelj in bližnje okolice. Tudi veleč. gg. župniki iz Studenca, Rake in Cerkelj so prihiti na shod. Največ ljudstva pa je bilo iz Leskovca in bližnje okolice, tako da lahko računamo brez pretiravanja do tristo samih kmetov. Na shod sta prihiti poslanca dr. Janko Hočevar kot državni poslanec, ki se je nalašč pripeljal z Dunaja na shod in g. župnik Hladnik iz Trebelnega kot deželni poslanec. Ob treh popoldne odprli kot sklicatelj shoda veleč. gospod dekan Schweiger zborovanje, pozdravi vse navzoče, posebno one, ki so prihiti iz daljnih krajev na zborovanje, posebej pa še oba gospoda poslance, dr. Hočevarja in Hladnika, in zastopnika stranke iz Ljubljane dr. Rožiča; omeni, da je vlada potrdila pravila »Kmečkih zvez« za sodni okraj Krško s sedežem v Leskovcu, ter podeli besedo tajniku S. L. S. dr. Rožiču, ki v enournem govoru poljudno razloži pravila »Kmečkih zvez«, njih praktični pomen za stanovsko kmečko politično organizacijo. Govori dalje o politični, gospodarski in izobraževalni organizaciji kmečkega ljudstva. Govornik povdarja velik pomen »Kmečkih domov«, v katerih naj bi se kmetje vsakega okoliša zbirali v skupne posvete, kjer naj bi se izobraževali in vsestransko sami sebe gospodarsko in politično organizovali.

Govorniku so kmetje burno pritrdjevali.

Nato je govoril državni poslanec dr. Hočevar, ki je podal svoje poročilo iz državnega zbora. Rekel je: Prihiti sem z Dunaja, da vam zbrani dragi možje povem, kako smo zastopili ljudski zastopniki — jugoslovanski in drugi — za uboga bosanskega kmeta, katerega naša vlada hoče na milost in nemilost izročiti ogr-

skim židovskim oderuhom na ta način, da je dala Ogrom koncesijo za ustanovitev ogrsko-bosansko-agrarne banke, ki bi bosanskega kmeta poglajala čisto na beraško palico, ga popolnoma posušila in v svojo veliko — mažarske državne ideje. Govornik poljudno pojasni razmere bosansko-hercegovskih kmetov, govori o njih tlaki, desetini in tretjini ter prav živo naslika njih bedno in mučno stanje pod »turškimi« plemenitaji: agi in begi. Govornik pravi: Ore se nam za to v državnem zboru, da preprečimo to mažarsko nakano in da čisto osvobodimo vse bosansko-hercegovske kmete od mažarske vlade in njenih nečloveških oderuhov. Gospod poslanec pojasnjuje zgodovinski dogodek, ki se je izvršil z aneksijo Bosne in Hercegovine k Avstriji, razkrinka hlinavščino skupnega finančnega ministra Buriana, ki je dal Ogrom dovoljenje za ustanovitev bosanske agrarne banke. Govornik jasno razloži, kako kruto in nečloveško je nameravala ta židovska banka kmeta odirati. To se mora preprečiti. In zato so zlasti slov. državni posilanci, v prvi vrsti dr. Šusteršič in dr. Krek, z vso silo in odločnostjo nastopili proti vladi in njenemu nedemokratskemu počenjanju ravno z ozirom na to banko. Vlada je že doživela en popoln poraz v zbornici, ker je bil dr. Šusteršičev nujni predlog, ki zahteva, da se taka oderuška banka prepreči, v zbornici z navdušenjem sprejet. Vlada mora vzeti to dovoljenje nazaj, preje ne odnehamo. (Tako je!)

Gospod poslanec omenja izborne govore poslancev dr. Šusteršiča in dr. Kreka v državnem zboru, ko sta neustrašeno in odločno ožiglasala nesramno postopanje takozvane vlade in njene nemško-poljske večine. — Govornik omenja vojaške olajšave, predlogo o dveletni vojaški službi, ki bo prišla v jeseni v zbornici v razpravo, govori o dopustu za časa košnje in žetve; omenja o pomožni akciji v slučaju zopetne suše, o pospeševanju živinoreje in vinoreje, o zboljšanju pašnikov in travnikov itd. Govornik govori o raznih davčnih predlogih, katere hoče finančni minister vpeljati; omenja davke na zapuščine, na akcije, zvišanje davka na pivo in na žganje itd. Govornik pravi k sklepu: Dragi možje! Podal sem vam svoje poročilo kot vaš zastopnik v ljudskem parlamentu. Povejte svoje mnenje, ali sem prav delal ali ne v zvezi s svojimi tovariši v klubu na Dunaju. (Klici: Dobro, prav, gospod poslanec!) Dam vam vsem zatrdilo, da bo slovenski klub, oziroma Slovenska ljudska Stranka, tudi za naprej vedno v vsakem oziru: v narodnem, v gospodarsko-političnem, kulturnem in verskem

vprašanju stala na braniku za pravice slovenskega ljudstva. (Tako je prav! — Živahno pritrdjevanje in odobravanje.)

Za dr. Hočevarjem nastopi deželni poslanec župnik Hladnik iz Trebelnega, ki v svojem nagovoru vse lepo pozdravlja in se zahvaljuje za zaupanje, katero so mu izkazali pri zadnjih volitvah, če tudi ga niso poznali. Po govoru in po poročilu, ki ga bo podal, naj povedo svoje zahteve, želje in mnenje, kako je izvrševal svojo poslaniško dolžnost. Nato obširno in jasno razlaga ustanovitev deželne zavarovalnice in nje pomen za kmeta. Govori o spremembi lovskega zakona, o preosnovanju okrajnih cestnih zastopov in o spremembi občinskega volivnega reda.

Poslanec temeljito razlaga veliko važnost deželne banke, ki se bo v kratkem ustanovila; omenja ogromne dolgovce, ki vise na kmečkih domovih in so najmuje breme za našega kmeta, še hujše kot davki sami. Govori o vinogradništvu, o novem vinskem zakonu, o davku na pivo itd. Njegovo poročilo so vzeli zborovalci z gromovitim odobravanjem na znanje.

Predsednik shoda dekan Schweiger se vsem trem gospodom govornikom zahvali za temeljite stvarne govore in je stavil sledeče resolucije:

2. Navzoči zborovalci prosimo poslance, državne in deželne, naj delajo na to, da se pivo primerno obdači. Potem sinemo upati, da bo vinska kupčija boljša kakor je sedaj.

2. Navzoči zborovalci prosimo državne in deželne poslance, da pospešijo ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

3. Zbrani zborovalci se obračajo do poslancev S. L. S. z nujno prošnjo, da v prvi vrsti delajo na to, da se prepove uvoz tujih vin, t. j. vin iz drugih dežel na Kranjsko. Ako pa tega ni mogoče doseči, naj se pa saj davek na tuja vina poveča, tako da bo primoran vsak gostilničar domača vina točiti. Obenem se poslanci prosijo, da strogo pazijo, da se novi vinski zakon natančno izpolnjuje.

4. Navzoči zborovalci izrekamo vse zaupanje našima gg. poslancema dr. Hočevarju in župniku Hladniku; izrekamo vse zaupanje vodstvu S. L. S., zlasti njenemu načelniku dr. Šusteršiču.

Nato se je volil odbor »Kmečke zveze«, ki se je sledeče konstituiral: načelnik dekan Schweiger, prvi namestnik Andrej Pirc, posestnik na Ravneh, fara Sv. Duh, drugi namestnik župan Weis iz Bučke, tajnik kaplan Ivan Opeka iz Leskovca, tajnikov namestnik Jos. Račević, posestnik v Cerkljah, blagajnik Fr. Sta-

rec, posestnik v Leskovcah, blagajnikov namestnik župan Fr. Šiško v Raki. Ostali odborniki: posestnik Martin Avguštin, Golek, dr. Janko Hočevar, državni poslanec, Krško, župnik Miško Horvat, Studenec. Pregledovalca računov: posestnika Anton Pacek, Gornja vas, in Alojzij Arh, Leskovec.

Po volitvi odbora se predsednik shoda veleč. g. dekan Schweiger zahvali vsem navzočim za mnogoštevilno udeležbo in vzorni red in pazljivost, ki so jo bili pokazali pri celem zborovanju. S tem so pokazali, da se hočejo čimdalje bolj zanimati za svojo bodočo novo gospodarsko politično organizacijo. Predsednik sklepa z besedami:

Raz kozolca, pod katerim smo tako lepo zborovali, visijo tri zastave: na desni je cesarska, na levi cerkvena, v sredi pa slovenska trobojnica. To znači: da je slovenski narod vedno zvesto udan cesarju in cerkvi in tak naj tudi ostane!

Predsednik zaključi nato prekrasno zborovanje z živio-klici na cesarja.

Še dolgo so zbrani kmetje ostali v živahnem pogovoru s poslanci in se menili o domačih potrebah in razmerah. Pohvaliti pa moramo vse udeležence iz daljnih krajev, ki so v tako obilnem številu prihiti na shod iz daljnega Studenca, Bučke, Rake, Cerkelj in Krškega. Upamo, da se bo nova »Kmečka zveza« krepko razvijala in širila združno misel in stanovsko organizacijo po celem svojem lepem okraju. Le vztrajno, navdušeno in požrtvovalno naprej na poti napredka, izobrazbe in samopomoči do boljše bodočnosti. V to pomoz Bog!

Italijansko vseučilišče.

Nemški izvršilni odbor je imel sejo, pri kateri je bil navzoč tudi grof Stürgkh. Pečali so se v seji predvsem z vprašanjem o italijanskem vseučilišču. Iz Stürgkhovih izjavanj so posneli zborovalci, da vlada še vedno zavzema stališče, naj se ustanovi italijansko vseučilišče na Dunaju in se ni sprijaznila s Trstom. Nemški izvršilni odbor se hoče glede na italijansko vseučilišče posvetovati z nemškimi tržaškimi zaupniki.

Nemško časopisje, na čelu mu graška »Tagespost«, se pa zelo zavzema za italijansko vseučilišče v Trstu, češ, da ne tanga italijansko vseučilišče nemških koristi v Trstu in ker so proti Slovanom naravni nemški zavezniki Italijani in da sta Trst pa Gorica v nevarnosti, da postane slovenski mesti.

LISTEK.

Častna beseda.

Novela. — Paul Bourget. — A. Kalan.

Narava nam nudi krajev prelestne lepote in ljubke nežnosti, ki se zde nalašč vstvarjeni za to, da objemajo nadčloveške blesti ter dihaajo vanje duha blaženega pomirjenja. Nisem pa za-se našel kraja, ki bi vplival name kot tolažeče zavetišče s toliko silo kakor obrežje jezera Thoun, ob katerem je zgrajeno mesto istega imena. Čestokrat sem sedeč ob reki Aar, ki se izteka z mogočno silo iz jezera, čutil, kako mi diha ta kraj duha miru v moje srce. Tam visoko se vije v širokih presekah dolga vrsta brnških snežnikov, Devica in Blümlisalp dvigata svoje vrhove, pokrite z večnim snegom; tu blizo se vije potok, kristalno zlat med starodavnimi, mogočnimi drevesi, ki nagibajo svoje veje v potok, kakor da bi dremale. Lesen most zapira obzorje ozke doline in nad njim se dviguje ljubki tounski gradič. Streho s štirimi slojimi stolpci pokriva temnorujava opeka, in njena barva se harmonično sklada z barvo lesa, iz katerega je napravljen most. Sosednji zvon, oni iz cerkvice v Scherzlingen, napolnjuje s svojim glasom prazniško tiho zeleno obrežje,

od katerega se vidijo razni otočci. Na enem stoji hišica z balkonom; ob njem rase polno ličja, v katerem se potapljajo labodji. Tu je živel pesnik Henrik Kleist, ki so ga gotovo očarala ta ljubka a obenem veličastna vrata v goreno deželo. Ne odtegne se temu vtisku nikdo, ki hodi po teh krajih proti Interiakenu. Komaj dobro nastopi svoj sprehod ob Aari, gotovo si zaželi, ako je mlad, priti sem, da tu na varnem skrije svojo srečo, ali da tu zakrije svoje boli. Ako pa je že prekoračil dobo sladko-bridkih sanj, skušil bo ob teh staročasitih drevesih, ob valih potoka, ki beže hitro, kakor čas življenja, ono hrepenenje po zbranosti na pragu odhoda v večnost, kar so naši očeti označili z modro besedo: *Retraite!* Samota! Čuli smo v šoli sloveče verze: *Tircis, il faut songer à faire la retraite* . . .

Misliti treba, da napravimo račun. Zdeli so se nam tedaj naivni. Trudno življenje nam je pa pokazalo njih globoki pomen. Zde se nam kakor obzorje, v katerem tu živimo. Ako je opazujemo, čutimo otožno željo končati, odreči se za vselej, živo čutimo, kako se drobi naša duša v tej jasnini med zelenim drevjem in dremajočimi šumečimi vodami ob teh visokih gorah, ob tem sivo-temnem mestecu, kjer bi oni, ki so umrli pred petsto leti, ako bi se mogli dvigniti iz grobov, še spoznali terase starega gradu, glavno cesto tam

doli, in tam gori svoje snežnike, ki se čarobno bleste ob zahajajočem solncu.

Tako prelestno sladkost, tak vspavaljoč mir za krvaveče rane prišla je iskat zadnje poletje na obrežje tounskega jezera ena naših rojakinj, katere ime je za nekaj tednov velikost njene nesreče seznanila s svetom. Toda kakor drugo, pozabili so ljudje tudi na to. Malokdo se bo, čitajoč ime Mme de Bessay, spomnil grozne drame, v kateri je ona vdovela. Stvar sega bolj v prve dogodke revolucije na Ruskem. Pred dvema letoma se je komandant de Bessay poslovil od armade. Bival je slučajno v Moskvi, da ondi dvigne veliko dedščino po sorodniku Verekievem, ki je star samec brez otrok svoje imetje ostavil franc. častniku, svojemu sorodniku. Potrebno se je zdelo komandantu, da sam na licu mesta uredi vsled oporoke precej zamotane stvari. Šest dni je že v Moskvi in kosil je v klubu. Bil je sosed mizi, kjer je obedoval knez Sergij Komov, zelo sovražen državnik tiste dobe, eden izmed mučencev za državno oblast, eden onih, ki bi bili radi narodu pomagali, a so od nehvaležnih rojakov prejeli kot plačilo le zasmeh in smrt. V teli mirnih klubovih prostorih razpočila se je nekega dne bomba, ki jo je podložil še do sedaj neznan zločinec. Komov je bil umorjen in z njim vred še šest drugih omiznikov, med njimi tudi de Bessay. Grozna katastrofa

je bila za ženo de Bessay tem hujša, ker se je slučajno mudila na obisku pri svojih sorodnikih ter je na nekem kolodvoru kupila list, ki je objavil ono grozno nesrečo. Udarec je bil zanjo tako strašen, da je bila čez osemnajst mesecev še vedno tako potra na živcih, da ji nobeno zdravilo ni pomagalo.

Po nasvetu neke prijateljice in gnana vsled nemira, ki je take vrste ljudem v krvi, želeč vedno novih zdravil, prišla je povprašat za svet enega najbolj slovečih nevrologov v Evropi, ki je bil tedaj profesor v Bernu. Ta zdravnik ji je svetoval zdravljenje bolj v samoti in na deželi. Zato je sklenila, ko se je mudila v Thounu, da se tukaj naseli za nekaj mesecev. Najeli so neki takrat prazen gradič, ki je vstrežal zahtevanim pogojem in tudi sicer je bila ta vila zelo prikopna. Tu se je nastanila nesrečna vdova s svojim sinom. Po nekaterih tednih se je že kazal vpliv te mirne in zdrave narave, pomirjeval se ji je organizem, razdejan vsled boleti, razsut vsled nespanja in strahov, ki so ga zastrupljali kakor fiksna ideja.

Poslopje, kjer je bivala, bilo je zgrajeno na tesnem polotoku, kjer se loči od jezera v svojem izviru reka Aar, zgradba je še sedaj znana, pravijo ji gradič Stockhorn in sicer zaradi gore istega imena, ki se dviguje nad njim. Hiša je bila zgrajena sredi preteklega stoletja, sezidala si jo je

Italijanski poslanci upajo, da dobe za italijansko vseučilišče v Trstu večino v proračunskem odseku in v zbornici. Upajo na glasove nemških strank, socialnih demokratov in Rusinov.

Medtem, ko se poteguje nemški časnikarski gozd za italijansko vseučilišče v Trstu, ko psuje avstrijska nemška iredenta Slovane, se pa domovina italijanske iredente doma v kraljestvu lepo pripravlja proti Avstriji. Ko so razpravljali v italijanski zbornici o italijanski armadi, so italijanski poslanci nastopali tako proti naši državi, kakor nastopa državni pravdniki proti obtožencu in ne tako, kakor govori zaveznik o svojem zavezniku. Ko je nastopil zagovornik Avstrije poslanec Artom, je povzročil veliko nevoljo italijanske zbornice.

Zadnji dogodki v italijanski zbornici dokazujejo, da se pripravlja Italija na vojsko proti nam, ker hoče imeti Tirole in Primorsko, osebito tisti Trst z italijansko manjšino, kjer hočejo sedanji vladi prijazni listi ustvariti po ustanovitvi italijanskega vseučilišča novo gnezdo in zbirališče protiaustrijskih agitatorjev in hujškačev.

Italijani so povišali svoj proračun za več sto milijonov. Za armado in mornarico porabijo malone celo milijardo. Vojni minister je naglašal, da hočejo Italijani tako armado, ki ne bo le spoštovana, marveč ki bo zbujala tudi strah. Uvedejo Italijani tudi dveletno vojaško službo.

Če dobe Italijani svoje vseučilišče v Trstu, bi spadala ustanovitev med tiste samomorilne kunšti, ki jih je sposobna le preljubezniva naša avstrijska vlada. Ako pretehtamo vse sedanje italijanske »filerje«, pridemo do zaključka, da pač italijansko vseučilišče v Trstu ni tako gotova stvar, kakor to trobi nemško-italijanski iredentarski veleizdajalski časnikarski gozd.

Državni zbor.

Dunaj, 15. junija 1909.

Finančni načrt.

Sinoči je seja trajala skoraj do 11. ure. Zbornica je nadaljevala razpravo o vladnem finančnem načrtu. Govorili so poslanci Kraus, dr. Urban, dr. Diamand, dr. Glabinski, dr. Gross, Rienösl, Žitnik in Stransky, torej člani raznih strank. Vsi so naglašali, da vladni fin. načrt ne ustreza namenu. Danes so govorili še poslanci Choc, dr. Gessmann in dr. Renner. S tem je bilo prvo branje končano. Izvoljen bo poseben odsek 52 članov, ki se bode bavil z vladnim načrtom. O razpravah tega odseka bomo točno poročali.

Bosanska ustava.

Nato je poslanec Kalina jako obširno in stvarno utemeljeval svoj nujni predlog, ki pozivlja vlado, naj čimprej zbornici predloži na vpogled načrt bodoče bosanske ustave. Parlament ima v smislu zakona iz leta 1880. pravico zahtevati, da bosanska ustava ustreza potrebam in zahtevam bosanskega prebivalstva in obeh državnih polovic.

Ministrski predsednik baron Bienerth je kratko izjavil, da je bosanska ustava stvar krone, skupnega ministrstva in obeh vlad. Vlada torej nima dolžnosti, da parlamentu predloži bosansko ustavo. V istem smislu sta govorila poslanca dr. Sylvester in dr. Redlich. Predlog so zagovarjali češki agrarec dr. Zahradnik, socialni demokrat Nemec in dr. Laginja. Zbornica pa je odklonila nujnost predloga.

Proračunska razprava.

Po 4. uri se je pričela proračunska razprava, za katero je določenih 10 sej po

7 ur na dan. Vsak poslanec dobi 9 minut časa za svoj govor. Ker pa bode govorilo komaj polovica poslancev, morejo oglašeni govorniki računati povprek z 20 minutami.

Razprava pa bode pet, torej tudi pet glasovanj. Najprvo se izvrši glavna razprava, kateri sledi štiri podrobne. Prva skupina obseza ministrski svet, državni zbor, cesarski dvor in prispevek za skupne državne potrebe. Najvažnejša v političnem oziru bode druga podrobna razprava, ki obsega ministrstvo za notranje posle, pravosodno in naučno ministrstvo. Tretja razprava obsega trgovinsko, železniško, poljedelsko ter ministrstvo za javna dela in deželno brambo. Četrta razprava obsega finančno ministrstvo in finančni zakon. Vladni močje upajo, da poslanska zbornica reši proračun do 25. junija, gosposka zbornica pa vsaj do konca meseca, ko poteče provizorij. Izenačenja pa niso izključena.

Govorili so dr. Steinwender, glavni poročevalec, Tomaschek, Lang, Baxa, Chiari, Prašek, Rienösl, Hock, Fuchs in Mühlwert. Proračunska razprava se je zakasnila za eno uro. Prašek je ostro napadal sedanjo protislovansko vlado.

IZ RUSIJE.

Duma je odgodena do 23. oktobra. — Izvolskemu bo sledil Gorempkin. — V Peterburgu so zasledili tajno tvornico orožja. Tvorničarja Timofejeva in njegovega pomočnika so zaprli. Odkritju so sledile hišne preiskave, pri katerih so zasledili še eno tajno tvornico orožja.

IZ TURČIJE.

»Ittihad« poroča, da je Grška poslala velevladnim noto, v kateri se pritožuje proti Turčiji zaradi odredb proti Grški. Angleško časopisje poroča, da je podala Grška glede na Kreto pomirljive izjave. — V adamskem vilajetu je mirno. Zaprli so dozdaj 412 mohamedancev in 124 nemohamedancev. Vseh oseb je bilo pobitih 5400.

Dnevne novice.

+ **Smešna nadutost tržaških Nemcev.** Znano je čitateljem, kako žalostno so pogoreli nemški volivci s svojim števnim kandidatom v Trstu, mož je stlačil takojšno število glasov skupaj, da se je čeli Trst pomilovalno nasmeheval. A ta blamaža ni ohladila nemške nadutosti. Sedaj pred očijimi volitvami se je pojavil na vogalih tržaških ulic izzivalen plakat s sledečo vsebino: »Deutsche Wähler! Unsere Losung ist: keine deutsche Stimme den Slovenen!« Uboge pare! Kako se smešijo. Sedaj, ko je Slovenstvo v Trstu pokazalo tako ogromno število volivcev, se pač ne bodo ustrašili vaših ubogih 120 glasov. Slovenci idejo preko vas, čemu torej to šopirjenje? No, naključje ali pa hudomušnost plakaterja je to nemško izvažnost do dobra osmešila. Na eni najbolj živahnih ulic je plakater prelepil zgornji omenjeni plakat z drugim, ki vabi na predstavo v varijete: »Eden« tako, da je nadpis »Deutsche Wähler« ostal, takoj spodaj si pa čital: »So le braghe!« (doli hlače). Sedaj se Nemcem krohoče celi Trst.

+ **Dr. Krek** ima nesrečo s svojimi govorniški metaforami. Svet je preprožajen, da bi ga razumel. Koliko je že kolega »Narod« prebil strahu in groze zaradi »boja na nož«, napovedanega Zvezi Slovenskih Zadrug. Seveda je mislil na pravi, pravcati nabrušeni nož brez ozira na to, da je morda vendarle težko tak stvorek kot je Zveza Slovenskih Zadrug

mater ljubeči sin. Mirna ta hiša, ta skrivnostno-tih park skrivala sta v sebi v svoji monotonni dolgočasnosti jednako patetično moralno dramo, ki bi bila lahko tako strahovita, ko bi se bila naglo razvila, kakor je bila ona, kjer je bil oče umorjen. Mladenč sedemnajstih let, dožorel vsled skrbi in odgovornosti prežgoda, ki je strahom opazoval pri materi najmanjši gibljaj, vsak pogled, vsak vtisk na mater, katero je čuval kakor varuh; vedel je, da se vsak hip lahko porodi kak grozen načrt v glavi, le za silo boljši, da se lahko zgodi druga nesreča, še grozejša nego prva.

Da v mladem srcu vznikne in živi te vrste dušna kriza, zato niso dovolj le zunanji dogodki, zato treba tudi notranjega dušnega razpoloženja. Fran de Bessay je bil še celo majhen eden izmed onih dečkov, ki so z vršenjem svojih dolžnosti, po svojih navadah, po posebnosti v oblikah, po umerjenosti pri igranju kazali nekdo prirojeno disciplino, vsled tega so se znali uživati v svojo okolico in to je najboljše znamenje globoke razumnosti. V mladosti prežene upornost, to je nesoglasje med nami in našo okolico v desetih slučajih skoro gotovo devetkrat, samoljubje in pčnos, in na njihovo mesto se nasel mirz-lota in krutost.

Dalje.

zaklati z jekleno klinjo. Za Narodom prihaja s podobno oslarijo graška »Tages-posta«. Dr. Krek je pri šentjakobskem shodu S. K. S. Z. rekel, da zasluži ime morilca, kdor bi trgal dojenčke materam s prsi, in da zato zasluži ime duševnega morilca, kdor trga slovensko dečo z naročja njene matere — slovenske domovine. V našem poročilu je bil ta odstavek nekoliko nejasen. Tagespost, ki pač ve, da taka poročila niso stenografski zapiski, pa zgrabi en stavek našega poročila in nato mlati okrog sebe. — Treba bo našim nasprotnikom, kakor vidimo, razlagati vse trope in figure, ki jih rabi kak naš govornik po vzorcu kakor je rajni Ežop tolmačil otrokom svoje basni. Haec fabula docet (Ta basen uči), da je liberalec rajše na videz zabit in neumen, nego da bi bil proti nam pošten in lojal.

+ **Turska železnica** se odpre 5. julija. Otvoritveni vlak se odpelje iz Špitale ob Dravi ob pol osmih jutraj v Gastein. Cesar se pripelje k otvoritvi iz Isla čez Selzthal in St. Michel. Z Dunaja se odpelje vlak udeležencev 4. julija zvečer.

— **En milijon v pomoč propalemu zavodu »Banca popolare goriziana«.** — Nov steber nemškemu mostu do Adrije. V »Soči« čitamo: »Il Popolo«, glasilo goriškega prosta in državnega poslanca dr. Faiduttija, je povedal v svoji številki od 11. t. m., da je ministrski svet v svoji seji v četrtek, 3. t. m., dovolil svoto en milijon kron v pomoč zavodu »Banca popolare goriziana«, ki je v likvidaciji. Zajedno s tem so naznanjali drugi laški listi, da je prevzela končno »Banca commerciale triestina« likvidacijo omenjenega laškega zavoda v Gorici. »Corriere« pravi, da je te dni »Banca commerciale triestina« otvorila svojo filijalko v Gorici ter začela obenem z likvidacijo zavoda »Banca popolare goriziana«. — Država nima denarja za najrazličnejše nujne potrebe; dan na dan se izdelujejo načrti za nove davke — tu pa je bil kar nakrat na razpolago en milijonček, da se prime pod pazduho goriške laške bankeroterje ter se jih dvigne kvišku. — Vlada pa je izkoristila stiske in zagato gospodov, ki so glavni stebri laške liberalne stranke, prav imenito v nemške svrhe. »Banca commerciale triestina« je pravzaprav nemški zavod. Za njo stoji nemški Bankverein. Ta banka napravi filijalki tudi v Tržiču, ki se čudovito hitro razvija, in v Pulju. Tako se je vsedla nemška banka lepo v Gorici in tako se bo z njeno pomočjo širil nemški vpliv tudi po goriški deželi. — Laška liberalna stranka je prodala goriške Lahe nemškemu vplivu za en milijon. Da se more izvršiti likvidacija njenega zavoda, katerega je proglasila za »emanacijo laške liberalne narodne stranke«, je odprla pot nemškemu kapitalu. To se bo še maščevalo na Lahih, to bodo še javkali; ali pomagalo ne bo nič; zgodovina bo govorila, da so goriški liberalni Lahi leta 1909. zabili jeden glavnih stebrov nemškemu mostu do Adrije.

— **Občinske volitve.** Dne 26. maja je bila volitev občinskega odbora za občino Velika Račna, pri kateri je bilo voljenih odbornikov in 7 namestnikov. Vsi so pristali S. L. S. Dne 8. junija je bila pa volitev občinskega starešinstva. Izvoljeni so: Janez Brodnik, Mal. Račna, županom; svetovalci so: Matija Štupnik, Velika Račna, Damijan Škoda in Ivan Bahovec, oba iz Male Račne. Bog jih živi!

— **Učiteljske vesti.** C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju je imenoval začasnim učiteljem in voditeljem enorazrednice v Reichenau dozdajnjega pomožnega učitelja na tej šoli Ivana Stalcerja. — Do 7. julija t. l. je razpisano mesto učitelja-voditelja na enorazrednici v Reichenau (okraj Kočevje) v stalno nameščenje. — Na dvorazrednici v Žalini (okraj Litija) je razpisano do 25. junija t. l. učno mesto v stalno nameščenje.

— **Za Roseggerjeva dva milijona za nemški Schulverein** je prva stotina deležev po 2000 kron že prekoračena. Stoti delež je uplačal znani pisatelj Ludwig Ganghofer, kar je vzbudilo v celem nemškem narodu neizmerno navdušenje. Predsednik avstrijske gosposke zbornice knez Egon Fürstenberg je uplačal v ta namen kar 12.000 kron. Temu zgledu bodo sledili gotovo vsi oni aristokrati in denarni mogotci, ki si hočejo ohraniti popularnost v nemškonačionalnih krogih. Boj proti tako mogočnim in bogatim nasprotnikom zahteva od nas skrajnega napetja vseh sil, dela, požrtvovalnosti in zopet neumorne, smotrenega dela in neomajne narodne zvestobe, da se ubranimo tem navalom. Tovarnar Karol Dittrich iz Schönlinde je daroval na Roseggerjev poziv 10 tisoč kron. Tako delajo Nemci! Koliko Slovencev pa je še, ki niso darovali niti ene kronice za slovenski obrambeni dom v St. Ilju? Slovenci spominjajte se ob vsaki priliki obmejnih naših bratov v St. Ilju! Pošiljajte darove upravništvu »Slovenca«.

— **Trgovinska tvrdka Slavinec.** Selekta v Šmartnem pri Litiji se je razdružila, in oba imenovana vodita trgovino se-

daj na svoje ime. Za kupce bo sedaj ugodnejše, ker bo saj nekoliko konkurence med tema dobro vpejanimi tvrdkama.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Planini pri Rakeku** priredi veliko vrtno veselico dne 8. avgusta t. l. spojeno z blagoslovljenjem »Gasilnega doma«. Prosi se vsa bratska društva, da se na to ozirajo.

— **Zagovornik kopniškega stotnika** je postal radoljiško okrajno glavarstvo. V nekem odloku glavarstva se čita: »V premenljivih slučajih je ravno napačno policijsko postopanje po šteti ljudih k hudodelstvu pripravilo (slučaj stotnika v Köpeniku).« — Him!

— **Demonstracije v Trstu.** Po slovenskoj shodu se je podalo okoli 700 zborovalcev po ulici Giosue Carducci pevač »Hej Slovani«. Ko so šli mimo kavarn »Chiozza«, so padli iz iste 4 strelj. Obenem so začele leteti na Slovence strelce, a iz bližnjih hiš so metali kozarce. Umevno je, da je to naše ljudi silno razburilo. Zato so začeli metati stolice nazaj v kavarno, kjer so bila v hipu razbita vsa stekla. Ko je prišlo na lice mesta okoli 100 policistov z golimi sabljami, so našli le razbito kavarno, a demonstrantov ni bilo nikjer več. Pozneje je bil aretovan en Italijan, pri kojem so našli revolver. Pri kavarni »Secession« je došlo do spopada med socialisti in kamoristi. Socialisti so kavarno povsem razbili.

— **Novomeške obrtne zadeve.** Osnovni odbor spolniviš svoj naloge, katero je prevzel od sestanku ljubljanskega in novomeškega Kat. rok. društva pomočnikov, je sklical v nedeljo, 6. t. m., shod, katerega se je udeležilo lepo število mojstrov in pomočnikov. G. Hrovat pojasni pomen shoda ter naprosi preč. g. dr. Marinko, da kot predsednik Kat. rok. društva pomočnikov, natančneje pojasni navzodim, kake koristi bi bilo za društvo rokodelskih pomočnikov, če bi več novih pristopilo in bi društvo bolj podpirali samostojni gg. mojstri. Dr. Marinko, kakor vedno prijazen do rokodelskega stanu, je drage volje sprejel to nalogo ter obširno pojasnil žalostne današnje razmere, v katerih se nahaja rokodelski stan. Današnje obrtne razmere silijo vlado, da se ozira tudi na obrtni stan, ker vsak stan je več ali manj organiziran kakor je rokodelski. Delavci raznih strok so organizirani med seboj, ne opazujemo pa tega pri mojstrih, kar ni nič čudnega, da ne morejo klubovati onim, ki so v združenosti močni. Naš deželni odbor, uvidevši potrebo, da se rokodelski in obrtni stan v naši deželi povzdigne, je sklenil vpeljati po deželi strokovno podučne tečaje, katerih naj se po dotičnih strokah udeleže mojstri in pomočniki. Na Dunaju se že več let vrše taki tečaji z najboljšimi uspehi. Zadnji sestanek z dne 31. maja je dal povod, naj bi se ustanovilo za Novo mesto in okolico »Društvo rokodelskih mojstrov«, katerega namen naj bi bil, skrbeti za obče stanovske koristne naprave, ki bi služile rokodelskemu stanu, in za naraščaj mlajših rokodelskih moči. V delokrog takega društva spada tudi vpeljava strokovnih tečajev. Dalje ima društvo namen gojiti vzajemnost z društvom rokodelskih pomočnikov, da gresta mojster in pomočnik tudi pri obratu drug drugemu na roko. Dokler tako društvo ne obstoji, podpiralo bode predsedstvo društva rokodelskih pomočnikov strokovne tečaje, da se isti vrše v društvenih prostorih. Vsak udeleženec pa mora biti, oziroma postati redni ali podporni člani obstoječega društva itd. — Sklene se, da se vrši strokovni tečaj za krojače v mesecu avgustu, zatem čevljarški, po žimi pa za mizarje, ker imajo sedaj največ dela. G. Horvat prebere vzorna pravila za društvo rokodelskih mojstrov, ter predlaga vpisovanje članov. Zglasi se jih za pristop takoj 31. mojstrov po dve kroni vpisnine enkrat za vselej. Izvoli se nato pripravljalni odbor, da skrbi za odobrenje pravil od c. kr. deželne vlade in sicer gg.: Prof. dr. Marinko predsednikom, odbornikom Cigler, Picelj, Seifert, Košir, Kastelec, Ausec, Mirtič, Vodnik in Preželj. G. Horvat se zahvali za obilno udeležbo ter želi najboljšega uspeha današnjemu zborovanju.

— **Nabiranje krajepisnih imen.** V prvi polovici tekočega leta so »Matici Slovenski« izročili zbirke krajepisnih imen naslednji gospodje: Gospod nadučitelj Fran Lovšin po g. prof. dr. Žmavcu; g. bogoslovec Jakob Fatur po g. c. kr. okr. komisarju Silv. Domicelju; g. zavar. zastopnik Fr. Drenik; g. župnik Jos. Lavtižar; g. nadučitelj Rih. Trebš po g. profesorju Koštialu; g. nadučitelj Ivan Demšar po g. strok. učitelju M. Hočevanju, g. st. phil. A. Debeljak; gg. dijaki Fran Maršič, Jos. Lavrič in Jos. Franza po g. prof. Westermanu; Pavel Jelovčan v Kranju po g. prof. Doklerju. Vsem imenovanim gospodom se za njih prijazno prizadevanje v namene »Matiice Slovenske« iskreno zahvaljuje — odsek za nabiranje krajepisnih imen.

— **V Gradiško** je danes jutraj odpeljalo orožništvo pet kaznjencev, tri iz novomeškega in dva od ljubljanskega deželnega sodišča. Vsi skupaj imajo kazni 18 let.

neka rodbina iz bližnjega Lausanne, da bi prebivala ond v počitnicah, pa je sedaj ubožala in zato dala hišo v najem. Ker je bila hiša dalje časa zapuščena, zato so se rastline in drevesa prav po svoje razrastla okrog gradiča; po zidovih se je razpenjal bršljan, visoka drevesa so obdajala poslopje, tako da je bil gradič skoro popolno zakrit v zelenje. Nekaj čisto navadnih cvetlic, vrtnic, solnčnic, georgin, bilo je vse, kar je lepšalo grajski vrt. Te cvetice so s svojimi živimi barvami lepšale ograjo ob obrežju. Nanje so se ozirali ljudje iz ladje, ki je prevažala ljudi med Thournom, Oberhofen, Spiez in St. Beatenberg. Čolnarji so pripovedovali tragično usodo Mme de Bessay tujim gostom, ki so natezali oči, natikali svoja očala, da bi prodrli v notranje skrivnosti gradiča. Toda kaj bi bili videli radovedni turisti, tudi če bi se bile razklenile pred njimi orjaške veje? Videli bi bili malo oglajena pota med zidovi in med tratinami in ob gotovih urah žensko kakih petinštiridesetih let v črno obeleženo, ki je v spremstvu svojega sluga ali včasih ob strani mladega sina hodila po teh potih gori in doli. Vsi zdravniki so bili v tej točki istega mnenja: Nikoli ne sme ostati sama. V tem predpisu se kažejo znamenja usodne diagnoze in uideje težko tudi bolj indiferentnim ljudem. Tem manj se je pri tem mogel varati

SLOVANSKA UNIJA IN DRŽAVNI ZBOR.

Praga, 16. junija. »Narodni Listy« poročajo, da »Slovanska Unija« razven proračuna ne dovoli, da zbornica v poletnem zasedanju reši še kako zadevo.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 16. junija. Zbornica je danes nadaljevala generalno debato o proračunu ter bo generalno debato končala še tekom dopoldneva, nakar prične s specijelno debato o prvi skupini. Razum proračuna zbornice ne bo sedaj nič več rešila ter bo poletna sezija koncem tekočega meseca končana. Jugoslovanski poslanci so sklenili luncim med laško univerzo v Trstu in slovensko univerzo v Ljubljani.

Dunaj, 16. junija. Vsa »Slovanska Jednota« bo glasovala proti proračunu.

Dunaj, 16. junija. V današnji generalni debati je dr. Kramar ostro prijel Poljake, katerim je očital protislovansko politiko. Kramar je dejal, da so Čehi ne oziraje se na Rusijo ali na zunanji urad podpirali Poljake v njihovi borbi v Rusiji in na Nemškem. Dr. Šusteršič je v številnih medklicah očital Poljakom krivdo na oderuški mažarski agrarni banki v Bosni in Hercegovini. Tako dr. Kramar kot dr. Šusteršič sta izjavljala, da se »Slov. Jednota« nič ne prestraši pred § 14, pa se tudi nič ne boji zagroženega razpusta državnega zbora, ker bi pri tem le trpele vladne stranke.

OŽJA VOLITEV V TRSTU.

Trst, 16. junija. Izid današnjih ožjih volitev bo znan šele po 4. uri popoldne.

PROTI CARJEVEMU OBISKU NA ANGLEŠKEM.

London, 16. junija. Liberalni listi, na čelu jim »Daily News« agitirajo proti obisku carja Angleške. »Daily News« naziva cara tirana, s katerim Angleška ne more skleniti zveze. »Magazin« pa piše, da bi bil carjev obisk nedostojna komedija.

ARETIRANI AVSTRIJEC V SOLUNU.

Praga, 16. junija. »Narodna Politika« poroča, da so aretirali v Solunu 12. t. m. plzenskega adjunkta državnih železnic Pribyla, ker se je preveč približal vili, v kateri stanuje Abdul Hamid. Aretiranca so po konzulatovem posredovanju izpustili.

EULENBURGOVA PRITOŽBA.

Berolin, 16. junija. Eulenburg se je pritožil proti sklepu, da se poveča kavicja od 100.000 na 500.000 mark.

SPLOŠNA VSTAJA ALBANCEV.

Solun, 16. junija. V Šišimo je vdrl general Dšavid paša šele po ponovnih napadih in ob velikih obostranskih izgubah. Boje se, da izbruhne splošna albanska vstaja. Dšavid paša zato zahteva ojačenja.

Razne stvari.

Preiskava proti Klubovsky na Dunaju se je obrnila ugodno za aretovanko. Trdi se sedaj, da ona ni kriva smrti oseb, ki so pri njej stanovali. Preiskava se obrača sedaj proti njej le, da je poverila premoženje pri njej umrlih oseb.

Zarota proti črnogorskemu knezu. Iz raznih krajev Črne gore poročajo o raznih aretacijah. Aretiranih je 29 oseb, katere sumijo, da so zapletene v zaroto, ki je hotela s knezom Nikola postopati po »mladoturškem« vzgledu. Posebno pozornost vzbuja aretacija poveljnika Vukiniča.

700 milijonov za olepšanje Pariza je sklenil porabiti pariški občinski svet. Za regulacijo je proračunjenih 400 milijonov, za vodovod 100 milijonov, za boj proti jetiki 30 milijonov, za klavnice 40 milijonov itd.

Znanost in umetnost.

* Poslednja volja (poduk, kako je treba napraviti poslednjo voljo ali testament, da bo veljaven). Mnogi naročitelji te brošure so se pritožili, da jo niso dobili. Knjižica je bila odposlana vsem naročiteljem in pošiljatelj ni kriv, če ni dospela v njihove roke. Kdor je še ni dobil, naj se oglasi pri M. Primožiču, dež. sod. svetniku v Tolminu, pri katerem je še mnogo iztisov na razpolago. Knjižica stane 30 v., po pošti poslana 35 v. Najbolje je, ako se pošlje naročnina v znakmah. Dosedaj je knjižica na prodaj tudi v knjigarnah L. Schwentner in v »Katoliški Bukvarni« ter v slovenski knjigarni J. Gorenjca v Trstu. Priporočljivo bi bilo, da si naroče županstva po več iztisov ter iste razdele med ljudstvo.

ANTIKVARIJAT »KATOLIŠKE BUKVARNE« V LJUBLJANI

ima ravnokar po nizkih cenah na razpolago sledeča popolnoma nerabljenega dela:

2 izvoda Kuhn, Allgemeine Kunstgeschichte (ravnokar popolno delo) 44 zvezkov, mesto 158 K 40 v., samo 90 K.

1 izvod Herders Konversations-Lexikon, 8 zvezkov vezanih, mesto 120 K, samo 98 K.

1 izvod Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild: Kärnten und Krain, 16 sešitkov, mesto 10 K, samo 6 K.

1 izvod isto: Steiermark, 13 sešitkov, mesto 8 K, samo 5 K.

1 izvod Breviarium Romanum, najmanjša diamantna izdaja 48° štirje zvezki, vezani v najfinejši šagrin (malo rabljeno), mesto 29 K 60 v., samo 14 K.

1 Bibliothek des allgemeinen und praktischen Wissens, 4 deli, elegantno vezano, mesto 75 K, samo 38 K.

1 Doss, Gedanken und Ratschläge für gebildete Jünglinge, vezano, mesto 4 K 32 v., samo 2 K 40 v.

Službe išče

brezposelni mož, ki ima skrbeti tudi za svojo mater. Poraben je za slugo ali za druga vsakovrstna opravila. Razume tudi knjigoveška dela. Blagohotne ponudbe pod »Brezposelni«, poste restante, Ljubljana.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 16 junija

Pšenica za oktober	13.43
Rž za oktober l. 1909.	10.28
Oves za oktober	7.26
Koruzna za junij 1909	7.81
Koruzna za maj l. 1910	7.16
Efektiv: 10 nižje.	

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 305.2 m, sred. zračn. tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Veetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
15	9. zveč.	738.9	15.1	brezvetr.	jasno	
16	7. zjut.	36.8	11.8			0.0
	2. pop	32.8	22.2	sl. jzrah.	del. jasno	
Srednja včerašnja temp. 15.0°, norm. 17.8°.						

Hišnika

sprejme Adolf Hauptmann, Ljubljana. Mizarji ali tesarji imajo prednost. 1652 3—1

Ivan Dežman, Dolenja vas 14

odda v najem dobro idočo špecerijsko trgovino 1587 4—1

izvežbanemu, vestnemu trgovcu s kavicjo. Prodajalna je ob glavni cesti, pet minut od postaje Laverca. Na razpolago stanovanje z eno sobo ter vsa prodajalniška oprava.

Kovaškega mojstra

iščem s podkovsko šolo. Obenem rabim tudi

Kolarskega mojstra

Nastop takoj ali meseca avgusta. Plača po dogovoru. Natančneje pojasnila daje Franc Bremc, ključavničarski mojster, Ljubljana, Cegnarjeva 1637 ulica 12. 1—3

Nova enonadstropna hiša

(vila) v Ljubljani, z idilično in mirno lego ter lepim vrtom se pod ugodnimi pogoji proda. Pismena vprašanja pod šifro »Vila 36« na upravništvo »Slovenca«. 1453 8—1

Vinske sode

iz hrastovega lesa in sicer:

30 komadov od 6 do 8 hektov	
10 " " 15 do 18 "	
1 " " 30 "	
1 " " 50 "	
1 " " 60 "	

oddaja po primerni ceni M. Rosner & Co. 295 v Ljubljani. 156—1

Na Selu pri Ljubljani št. 19 je na prodaj en

predal in tehtnica

za malo špecerijsko trgovino. 1629 3—1

Trgovca v Trstu rabi večjo množino

svežega masla

tedenska pošiljatev, ali po pogoju.

Ponudbe: predal št. 306, glavna pošta,

Trst. 1642 2—1

HIŠA

s 7 stanovanji in z lepim vrtom ob cesti, ki je zelo prikladen za stavbišče, se takoj proda v Jenkovih ulicah št. 4.

Cena nizka; takoj se zahteva le 10.000 kron, drugo ostane lahko na hiši. Nese letno 1500 K. Več pove lastnik A. Kuder, sodnik v Novem mestu. 1616 5—1

Veliko zalogo absolutno zjamčenega

pristnega vina, 1097

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima Kmetijsko društvo v Vipavi. — Izborna kvaliteta: letošnje belo mašno vino od 30—40 K. Sortirano vino rizling, beli burgundec, silvanec in zelen od 40—55 K, črni »Karminec« po 55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 1.20 K, vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po 2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča Kmetijsko društvo v Vipavi.

1600 Proda se iz proste roke 10—1

nova hiša

v Jaršah št. 23 blizu novega pokopališča Sv. Križa v Ljubljani. Hiša je tik nove šole in je pripravna za različne namene, posebno za vpokojenega, ki želi miru. Blizu hiše so tudi lepi gozdi za izprehajališča. Več se izve na Martinovi cesti št. 32, v Ljubljani.

Kolesarji, pozor!

Na praznik Sv. R. Telesa je neznan človek med 10. in 11. uro zvečer izpred gostilne g. Cada pod Rožnikom izmaknil kolo »Lura« z napred ukrivljeno balanço, tov. št. 91-513. Obroči so 2 cm na široko ponikljani. Prosim vsakega, ki bi kaj poizvedel o tem kolesu, naj mi nemudoma sporoči proti primerni nagradi; obenem pa svarim pred nakupom tega kolesa. Anton Debevec, Cesta na Rožnik 208, pri Ljubljani.

Tapetniške pomočnike

sprejme takoj za stalno delo Ivan Černe, tapetniški mojster Ljubljana, Dunajska cesta. 1669 3—1

Prodajam dobro ohranjen 1665 3—1

brek

za deset oseb, kakor tudi na pol odkrit

dvovprežen voz.

Več pove I. Ban, Dunajska cesta št. 19.

Elektro-Radigraf

„Ideal“

Franč Jožefa cesta št. 1.

(Hotel pri Maliču)

dovoli 20% popusta pri vstopnicah slav. članom »Krščanske socialne zveze«, koji se izkažejo z legitimacijo pri blagajni.

Priporoča se uljudno ravnateljstvo. 1672 1—1



Pravilno ime Schichtovega

pralnega izvlečka je

„hvala žensk.“

To je najboljši milni prašek za namakanje perila in popolno nadomestilo za beljenje po travi.

DOBIVA SE POVSOD. 1076 5—1

Gostilničarja

išče za nanovo urejeno gostilno pri postaji št. Vid na Dolenjskem, ki se nahaja v jako lepem zračnem kraju poleg okrajne ceste. Prednost imajo upokojeni ali kak rokodelec, ki ga veseli gostilniški obrt. Več pove lastnik Anton Hrašovic, posestnik in trgovec v St. Vidu pri Zatični, Dolenjsko. 1660 3—1

Ura z verižico za samo kron 2.—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.—, ter 3letnim pis-menim jamstvom. Pri nakupu 5 kosov cena K 5.50, 5 kosov K 9.—. Pošilja proti povzetju

prus.-šlezjska izvozna tvrdka

A. GELB, Krakov 340.

1661 Za neugajajoče denar nazaj. 1—1

Hotel „Ilirija“ Kolodvorske ulice.

Jutri, v četrtek 17. t m. na vrtu 1668 1—1

VELIK KONCERT

popolne sl. Slovenske Filharmonije.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

V slučaju neugodnega vremena se vrši koncert v notranjih prostorih.

Za obilen obisk se priporoča M. NOVAK.

Posestvo z gostilno

in vrtom, 15 minut od glavne pošte Ljubljana, se pod ugodnimi pogoji proda. Več pove L. Tomažič, Sp. Šiška. 1666 2—1

Iščem za trgovino z železnino krepkega

učenca

poštenih staršev. Pogoji ugodni. ANDREJ

OBLAK, Škofja Loka. 1641 5—1

Podružnice

Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavica -

- K 2.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priporoča promese na komunalne srečke à K 15.50, žreb. 1. julija, gl. dobit. K 300.000 / obo promesi

„ „ kreditne srečke à K 20.— žreb. 1. julija, „ „ „ 300.000 / skupno le 34 K.

Obreduje vloge na knjižice in na

tekoči račun po

1/2 0/0

Podružnice

Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -

- K 300.000. -

Prvi kinematograf Pathé

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarni „Europa“ Vsako soboto in sredo nov program! Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne. Cene prostorov: I. prostor 50 v., II. prostor 30 v., I. prostor otroci 30 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v. Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v. Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères. Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov. Izposojevanje koles prejem koles za emaliranje, ponikanje ter popravila: solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska o. št. 9.

1634 3-1

Za večje posestvo na Štajerskem išče se starejši neoženjen

upravnik

z večletno prakso v kmetijstvu, živinoreji, čebelarstvu in hmeljarstvu. Prednost ima oni, ki ima nekaj prakse v lesni trgovini oziroma pri žagah. Oziroma se boče le na ponudbe strokovnjakov. Ponudbe naj se pošljejo dr. Josipu Karlovšek, odvetniku v Celju.

1603 6-1

Prostovoljna prodaja.

Proda se

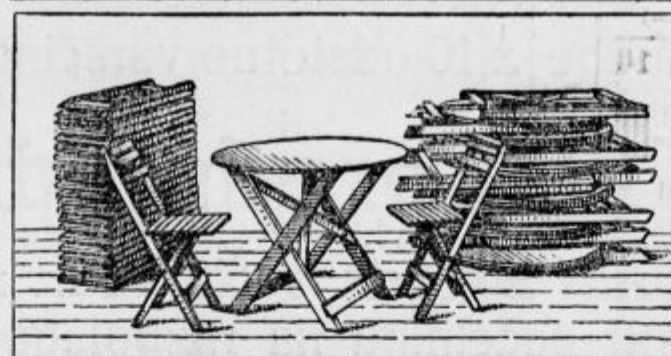
žaga in tovarna za parkete

ležeča na reki Sora $\frac{1}{4}$ ure od Škofje Loke in $\frac{3}{4}$ ure od železnice oddaljena, z vsemi stroji in napravami. Vodna moč 60 do 80 konjskih sil. Naprava obstoji iz 5 navadnih žag, 5 cirkularnih žag in več drugih strojev. Obenem se proda večja zaloga izdelanih hrastovih deščic I. vrste. Kupci naj se oglašijo pri Ignaciju Gusell v Škofji Loki.

Modna trgovina za gospode B. Magdič Ljubljana, hotel pri Maliču priporoča

klobuke, olamnike, čepice, srajce in kravate v najnovejših oblikah in najlepši izbiri; nadalje: vse športne predmete za hribolazce, kolesarje, lovce, tenis, sokole, itd. Narodne znake in zastave.

NOVO! 90% manj prostora potrebujejo patentovane



„KOLUMBUS“

skladne mize in skladni stoli

ki jih izdeluje in zalaga parna tovarna lesnih izdelkov

Fr. Burger, Sp. Šiška.

Gospodarsko društvo v Bermu p. Pazin, Istra

posreduje brezplačno pri prodaji vseh svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna.

Služba cerkvenika

in organista

se razpisuje v Besnici nad Kranjem. Nastop lahko takoj.

HOTEL ŠTEMARJE, ŠKOFJA LOKA.

Slavnemu občinstvu in vsem p. n. izletnikom naznanjam, da sem otvoril dne 15. maja t. l., popolnoma na novo urejen

hotel Štemarje v Škofji Loki

ki ima 14 lepo novourejenih sob. — Slavnemu občinstvu je vedno na razpolago zanesljiva, izvrstna in pristna pijača, dvakrat na teden sveže ribe, topla in mrzla jedila. Zraven je tudi krasen senčnat vrt in kopel. Zelo pripravno za letovišče. Na razpolago je tudi poseben voz k vsakemu vlakcu. Postrežba točna, cene zmerne. — Za mnogobrojni obisk se najljubše priporoča

Z velespoštovanjem

FRAN ROŽIČ

bivši gostilničar v kolodvorski restavraciji v Kranju.

1357 (1)

Krasno

pomladansko zalogo modnega blaga za gospode in dame :: priporoča ::

Engelbert Škušek

Ljubljana, Mesni trg 19

Ilustrovani ceniki zastonj in franko



Ilustrovani ceniki zastonj in franko

Marijin trg štev. 1.

Največja zaloga najfinjših barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co. Fino oljate barve za študije, akvarelne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarna kreda, zlate in raznobarne bronze. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminij v listih. Štampiljske barve. Oglje za risanje. Raznobarne tinte in tuš. Slikarsko platno in papir. Paleta, škatle za študije. Copiči za umetnike, slikarje in peskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejša in moderne suhe, komične, prstene in rudniške barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za peskarje, stavbe in pohištvene mizarje in hišne posedaške itd. priporoča

Adolf Hauptmann

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizararskega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in steklastnega za podobarje in zidarje.

Ustanovljeno 1832.

Zahtevajte cenike!

Lepo posestvo

z enonadstropno hišo, z gostilno, 20 orlov rodovitnega polja, v ravnini in prav lepi legi za živinorejo prav izvrstno, veliki sadovniki, več gospodarskih poslopj se pod upodnimi pogoji takoj proda. Več pove Jurij Samec, Nova 1635 cerkev pri Celju (Štajersko).

3-1

Delniška družba združenih pivovarov Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržlšnik. (Telefon št. 82.)

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Istotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklice.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Ustanovljena leta 1854. Prva domača slovenska plavovarna

Telefon 210.

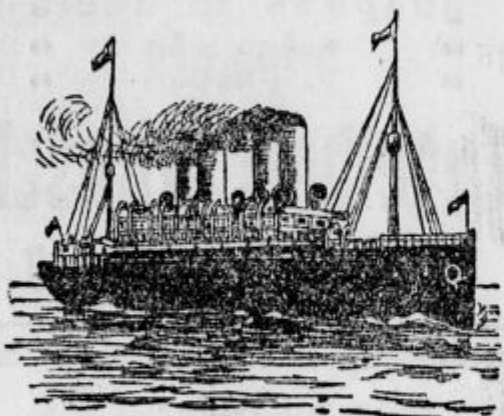
G. AUER-jevih dedičev

Ljubljana, Wolfsove ulice šte. 12, Ljubljana

Priporoča slavnemu občinstvu in spošto-
vanim gostilničarjem svoje izberno

marčno pivo

v sodcih in
steklenicah



Kdor hoče varno, mirno in hitro

V AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke
c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega
zastopnika 1699 30

Fr. Seunig, Ljubljana
Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi
parniki velikani:

Kaiserin Auguste Victoria	nosi 25.000 ton
Amerika	24.000
President Lincoln	20.000
President Grant	20.000

Vožnja Ljubljana-Hamburg traja
z na novo uvedenimi direktnimi voznimi
kartami, brez vsake menjave, okroglo samo
1 1/2 dneva ter ima potnik pravico porabe
brzovlakov po celi črti od avstrijske meje
(Eger) naprej.

Milko Krapeš

Ure! Ure! Ure! Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebr., tula
nikel. žepnih in različnih stenskih ur,
vsake vrste budilk, zlato verižice, pr-
stane, uhane, bisere z dragulji. Sre-
brne in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plo-
šče od K 3 naprej. Vsi tu
navedeni predmeti se točno in po nizki ceni
popravljajo 2393 36



Staro zlato in
srebro kakor tudi
drago kamenje
kupujem ali vzam-
nem v zameno.
Ceniki na zahte-
vo poštne
prosto.

Celo leto odprte.

Varaždinske Toplice

Odlikovana z veliko zlato kolajno in častnim znakom na mednarodni zdravniški razstavi,
Dunaj 1903 in Mileniski razstavi, Budimpešta 1906 itd. itd. 1506 5-1

Železniška postaja Zagorske železnice!

Staroznane žveplene toplice na Hrvaškem.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Analiza dvornega svetnika prof. dr. Ludwig v letu 1904:
18° Celzija vroče vrele, žveplene močvirje neprekosljivega učinka
pri revmi mišic in v členkih, bolečine v členu, vnetici in
zlomljenju kosti, protinu, nevralgiji kakor Ischias itd., ženskih
boleznih, kožnih in skrivnih boleznih, kroničnem obolenju ledvic,
katarh v mehurju, škrofulozi, rahitis, zastrupljenju s svincom
in zastrupljenju z živim srebrom itd. Zdravljenje s pitjem:
pri boleznih grla, prs, jetr, želodca, čreves, hemoridij itd.
Elektriciteta, masaže. Zdravilišče z vsemi komforti. Popolnoma
dodelna zdrav hotel s krasnimi sobami v prepleti legi z moderno
opremo, prvovrstna kopališča v hiši, dvigalo, električna razsvet-
ljava, elegantne čitalnice, restavracija, kavarna itd., solne ko-
peli, zdravljenje z mrzlo vodo, s pršno kopeljo po Kneippu.
Krasen velik park, stalna vojska zdraviliška godba. Posebni
vozovi pri naprej naročilu pri kopališkem oskrbništvu, pošta,
telegraf in telefon. Kopališki zdravnik dr. J. Matkovič.

Prospekte razpošilja zastoj in poštne prosto

oskrbništvu kopališča.

Mostovi iz betona

se oddajo na zmanjševalni ofertni dražbi:

most na Viču, proračunjen na	8000 K
most na šentjurski cesti pri Grosuplju	4145 „
most na Cikavi pri Grosuplju	499 „
betonski podstavek na fužinskem mostu	1645 3-1
pri Ljubljani	450 „

Pismene ponudbe z 10 odstotno varščino se bodo sprejemale do

21. junija 1909 predpoldne do 12. ure

pri načelniku Antonu Belec v Št. Vidu nad Ljubljano. Načrti
in troškovnik so pri načelniku na razpolago.

Krajni cestni odbor v Št. Vidu nad Ljubljano

dne 12. junija 1909.

Anton Belec, načelnik.

Vinska trgovina ZAJEC v Spodnji Šiški

se priporoča slavnemu občinstvu in opozarja na svojo veliko zalogo zajamčeno pristnih

raznih vin po znižanih cenah, liter od 20 vin. naprej.

1601 12-1

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Moravski Zumb-
berg, Mödling, Novi Jičín, Plzeň, Praga, Liberec, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obilgacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev.
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.